

Aj kompostovanie má svoje pravidlá, ktoré sa oplatí dodržiavať. Len vtedy vás celý proces môže odmeniť kvalitným kompostom, z ktorého bude mať vaša záhrada úžitok.

4 základné pravidlá kompostovania

- **Správna veľkosť kompostovaného materiálu:** materiál – biologický odpad, ktorý sme nazbierali, musíme pred zamiešaním do kompostu upraviť na správnu veľkosť. Tá závisí od materiálu, ktorý ideme kompostovať. Väčšie a hrubšie suroviny (napr. konáre, šupy z melóna) zmenšujeme krájaním, lámaním, sekaním alebo drvením tak, aby mali max. veľkosť ako palec na ruke. Čím menšie sú častice, ktoré chceme kompostovať, tým sa nám rýchlejšie skompostujú.
- **Správna skladba kompostu (surovinová skladba):** napríklad miešajte mäkké, zelené a šťavnaté suroviny (tráva, ovocie a zelenina) so suchými, hnedými a drevnatými surovinami. Suché, hnedé a drevnaté suroviny (štiepka, lístie, slama) si uskladnite vo vreciach, napr. vedľa kompostoviska. Biologický odpad z domácnosti a záhrady nemiešajte s iným odpadom, zbierajte ho samostatne napr. do vedierka, aby sa vám lepšie so všetkým pri vhadzovaní do kompostu manipulovalo.
- **Dostatočný prístup vzduchu:** prekopte kompost min. 2x ročne. Prevzdušnite ho a zároveň ho premiešate.
- **Dostatočná vlhkosť:** zmes kompostovaných surovín potrebuje aj vodu. Zmes by mala byť ako vyžmýkaná špongia - vlhká, ale po stlačení z nej nesmie vytekať voda (max. 3-5 kvapiek).

Typy odpadu, ktoré sú do kompostu vhodné:

- **Vhodné:** suché, zvädnuté a črepníkové kvety, tráva a seno, slama, lístie (aj orechové) a ihličie, vypletá burina, nasekané kukuričné stonky a klasy, pozberové zvyšky z pestovania na balkóne a v záhrade, nasekané konáre zo stromov a krovín, piliny, hobliny a štiepka z čistého dreva, zhnité ovocie a zelenina, zvyšky z čistenia a spracovania ovocia a zeleniny (aj citrusy a banány), znehodnotenú potraviny (koreniny, strukoviny, obilniny ...), usadenina z kávy, čajové vrecúška, škrupiny z orechov, kôstky a makovice, vaječné škrupiny, studený popol z čistého dreva, papierové vreckovky a obrúsky.
- **Nevhodné:** zvyšky varených jedál, zvyšky mäsa a výrobky z neho, zvyšky rýb a výrobky z nich, mlieko a mliečne výrobky, výrobky z vajec, surové ani varené kosti, piliny a zvyšky z drevotriesky, lakovaného a natieraného dreva, chlieb a iné pekárenské výrobky, biologické odpady z drobného chovu – výkaly, podstielka, zvyšky potravy, srst z vyčesávania zvierat, uhynuté zvieratá a zvyšky zo zabíjačky, nerozložiteľné odpady (sklo, plasty, kovy, textílie...), lieky a liečivá, farebne potlačený a voskovaný papier, vata a tampóny z ošetrovania pleti, plienky a hygienické vložky.

Praktické informácie o kompostovaní nájdete aj v letákoch (obrázkoch) na konci tejto stránky. Dozviete sa aj to, že do kompostu môžu ísť citrusové šupky, orechové listy a dokonca aj burina, len je potrebné vedieť, ako s týmto odpadom v komposte narábať.

Môže - nemôže?

Kompostovanie orechového lístia

- Orechové lístie sa dá kompostovať. Je potrebné ho rozdrviť na čo najmenšie kúsky a zmiešať s dusíkatými materiálmi (napr. tráva). Z celkovej hmotnosti kompostovaných materiálov môže orechové lístie tvoriť až 30%-tný podiel. Pri dodržaní základných pravidiel kompostovania sa dá už po 6 mesiacoch kompost z orechového lístia bezpečne použiť v záhrade. **Dobrá rada:** lístie zberajte kosačkou, aby ste ho takto "posekali", prípadne ho zhrabte do zásobníka na lístie alebo honechajte prikryté iba tak na kope napospas zimnému počasiu (mráz, vlhkosť). Na jar po lístí poduňte a tým ho popučíte na menšie časti. Bude sa ľahšie kompostovať.

Kompostovanie odpadu z citrusových plodov

- Zvyšky z citrusov sa dajú kompostovať. Je potrebné ich nakrájať na čo najmenšie kúsky a zmiešať ich s uhlíkatými materiálmi (napr. slama, drevná štiepka). Pri dodržaní základných pravidiel kompostovania sa dá už po 3 až 6 mesiacoch kompost z citrusov bezpečne použiť v záhrade.

Kompostovanie buriny

- Všetky buriny sa dajú kompostovať. Bez akýchkoľvek problémov môžeme kompostovať mladé buriny. Buriny, ktoré majú vyzreté semená alebo ktoré sa rozmnožujú vegetatívne, musíme pred kompostovaním upraviť – nasekať a nechať skvasiť v nádobe s dažďovou vodou. Takto upravený materiál potom môžete skompostovať bez rizika rozšírenia buriny na záhradu po použití kompostu.

Škrupinky z vajička, orechové škrupiny a kôstky z ovocia

- Všetky odpady je možné kompostovať, ale rozkladajú sa dlhšie. Môže sa stať, že pri braní hotového kompostu vám ostanú na site pri preosievaní. Vtedy ich jednoducho opäť vhodte do kompostu a dajte im viac času. Materiál, ktorý sa v komposte rozkladá dlhšie a ťažšie nám zabezpečí kyprošť s dostatkom dutiniek so vzduchom. Kompostovania spomenutých odpadov sa netreba preto báť.

Informácie o kompostovaní sme čerpali zo stránky www.kompost.sk. <http://www.priateliazeme.sk/spz/>